

HRA NA SLÁČIKOVÝCH HUDOBNÝCH NÁSTROJOCH

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÝCH ZAMERANÍ

Skupina študijných zameraní hra na sláčikových hudobných nástrojoch poskytuje okrem individuálnej formy vyučovania aj skupinovú formu, a to v predmetoch komorná hra, hra v súbore, hra v orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri. Okrem týchto predmetov sa v rámci primárneho vzdelávania hry na kontrabase a hry na viole vyučuje predmet sprievod, ktorý pokračuje na II. stupni základného štúdia a v štúdiu pre dospelých. Súčasťou predmetov skupiny študijných zameraní je hra z listu, ktorá sa vyučuje v priebehu celého štúdia na ZUŠ. Rozšírené štúdium zahŕňa aj predmet klavírny sprievod a od 2. ročníka druhej časti základného štúdia predmet hra na klavíri. Hudobná teória a počúvanie hudby sú realizované v rámci skupinového predmetu hudobná náuka. Vzdelávanie na základnej umeleckej škole ponúka aj štúdium voliteľných predmetov, ktoré sú podrobne opísané v učebných plánoch.

Výchovno-vzdelávací proces je zameraný na systematické rozvíjanie a zdokonaľovanie interpretačných kompetencií, muzikality, kreativity a emočnej inteligencie. Umožňuje žiakom spoznávať skladby v pestrých hudobných formách, odhaľovať možnosti uplatnenia študovaného hudobného nástroja v rôznych žánroch, čím sa prehľbuje ich individuálny záujem o hudobné umenie.

Žiaci neustále, systematicky a komplexne získavajú hudobné kompetencie, prezentujú sa na verejnosti. Vyrastajú z nich budúci poslucháči hudby či vzdelaní hudobníci, ktorí sa budú aktívne alebo ako percipienti zúčastňovať kultúrneho diania, udržiavať a šíriť hudobnú tradíciu.

CIELE ŠTUDIJNÝCH ZAMERANÍ

Úlohou študijných zameraní je rozvíjať všeobecné ciele hudobného odboru tak, aby žiak vedel:

- orientovať sa v žánrovo a štýlovo rôznorodnej hudobnej literatúre pre sláčikové nástroje v rámci svetovej a domácej tvorby,
- prijímať a spracovávať informácie o nových trendoch vo vývoji umenia v hre na sláčikových hudobných nástrojoch, formou umeleckého zážitku z koncertov a významných podujatí poznávať diela a významných interpretov sláčikovej hry,
- naďalej rozvíjať a zdokonaľovať interpretačné spôsobilosti v hre na sláčikovom nástroji a formovať vlastný osobitý štýl v sólovej hre alebo skupinovej interpretácii,
- prijímať umenie, porovnávať výkony interpretov sláčikovej hry a hudobných telies a na základe analýzy posúdiť hodnotu umeleckého diela,
- formovať svoj hudobný vkus a umelecko-estetické vnímanie účasťou na umeleckých predstaveniach, komunikovať v spoločnosti opierajúc sa o poznatky a informácie získané štúdiom na základnej umeleckej škole a v kontexte celoživotného vzdelávania.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia nadobudol základnú gramotnosť a znalosť odbornej terminológie v oblasti hudobná teória, dejiny hudby, harmónia a hudobná estetika. Ovláda interpretáciu na hudobnom nástroji v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami.

Má rozvinutý zmysel pre vnímanie hudby a umenia. Je schopný systematicky pracovať na zdokonaľovaní vlastnej umeleckej interpretácie. Teoretické poznatky konfrontuje s praktickými interpretačnými činnosťami. Používa IKT pri poznávaní hudobnej literatúry svojho nástroja, vizuálne a sluchové poznatky dokáže aplikovať počas vlastnej interpretácie. Ovláda technickú a interpretačnú zložku počas hudobného prejavu. V spolupráci s učiteľom dokáže analyzovať a následne reprodukovať zapísaný notový text. Rozumie hudobno-výrazovým, technickým a artikulačným označeniam notového zápisu interpretovanej skladby a uplatňuje ich počas hry. Dokáže vyjadriť jednoduché emócie v rámci interpretácie. Pozná pravidlá kultúrneho správania sa na koncertných podujatiach a umeleckej prezentácie. Výsledky svojej práce preukazuje na verejnosti. Dokáže porovnať a ohodnotiť interpretačné výkony svoje a rovesníkov. Verbálne vyjadruje vlastné pocity a postrehy z vnímania hudobného diela. Rozvíja svoje hudobné schopnosti a zručnosti v rámci predmetov komorná hra, hra v súbore, orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri. Poznatky o nácviaku získané na vyučovaní aplikuje počas domácej prípravy. Pozná umelecké zoskupenia svojho mesta a regiónu. Je otvorený prijímaniu nových skúseností a poznatkov. Prehlbuje sa v ňom záujem a pocit potreby umeleckého vzdelávania a interpretačného rastu na vyššej úrovni.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia má schopnosť logicky uvažovať, ovláda na vyššej úrovni základy hudobnej štruktúry, hudobnú abecedu, terminológiu a techniku umeleckej interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami. Je oboznámený so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby, slovenskou ľudovou tradíciou ako aj tradíciou ostatných národností žijúcich na Slovensku. Má prehľad o umeleckých zoskupeniach svojho mesta a regiónu, dokáže rozlíšiť charakteristické znaky regionálneho folklóru. Pozná slovenských hudobných skladateľov a ich tvorbu. Zaraďuje skladby slovenských autorov do svojho repertoáru. Orientuje sa v historickom vývoji a uplatnení svojho nástroja v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre. Rozoznáva hudobné žánre a formy hudobných skladieb komponovaných pre sláčikové nástroje so zameraním na svoj vlastný hudobný nástroj. Teoretické poznatky z hudobnej náuky dokáže využiť pri štúdiu a interpretácii skladieb. Uplatňuje informačno-komunikačné technológie pri štúdiu hudobného materiálu. Počas interpretácie spája všetky získané technické, hudobno-výrazové a interpretačné schopnosti a zručnosti, dokáže samostatne naštudovať primerane náročnú hudobnú skladbu, speje k intonačnej a rytmickej sebakontrolle. Aplikuje všetky doposiaľ osvojené interpretačné prostriedky a možnosti hudobného nástroja na vyjadrenie vlastných emócií a predstáv počas interpretácie. V rámci sebareflexie vie verbálne vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru. Dokáže porovnať a ohodnotiť interpretačné výkony svoje a iných interpretov a zdôvodniť podstatu svojho názoru.

Nadobudnuté vedomosti a zručnosti z individuálnej výučby aplikuje v rámci predmetov komorná hra, hra v súbore, orchestri, ľudová

hudba, hra v ľudovom orchestri. Zvláda hru z listu a jednoduchú improvizáciu primerane svojim schopnostiam a nadaniu.

Prehľbuje sa v ňom záujem a pocit potreby umeleckého vzdelávania a interpretačného rastu na vyššej úrovni. Získal hudobné kompetencie pre štúdium na stredných umeleckých školách pedagogického zamerania.

Absolvent II. stupňa základného štúdia má osvojenú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu získanú podrobným štúdiom hudobného materiálu z hľadiska historického zaradenia, hudobno-teoretických poznatkov a interpretačných zručností. Stáva sa pozorným percipientom umenia, ktoré je pre neho celoživotnou potrebou a prostriedkom k hlbšiemu poznávaniu a chápaniu sveta. Vďaka možnosti systematicky pracovať na štúdiu artefaktov a verejne sa prezentovať získava pre život neoceniteľnú schopnosť sústredenia sa a zdravého sebavedomia. V interpretačnej praxi uvedomele prepája teoretické vedomosti s praktickou inštrumentáciou. Ovláda technickú a interpretačnú zložku v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami. Vlastné predstavy o hudobnom diele stvára vedomým používaním technických, hudobno-výrazových, a iných interpretačných prostriedkov. Získané kompetencie aplikuje na základe zovšeobecnenia pri štúdiu hudobných skladieb. Ovláda zásady efektívneho nácviku hudobného materiálu a uplatňuje vlastné tvorivé myslenie pri samostatnom štúdiu.

Má prehľad o hudobných štýloch, formách v rámci hudobnej histórie, orientuje sa v oblasti slovenskej a zahraničnej hudby, v tvorbe slovenských a zahraničných hudobných skladateľov so zameraním na svoj nástroj.

Diskutuje o svojom hudobnom vkuse, predstavách, interpretácii. Vie porovnať, vysloviť názor, zdôvodniť a ohodnotiť interpretačné výkony, no zároveň rešpektuje aj názory iných. Dokáže posúdiť náročnosť a význam hudobného diela. Rozozná umenie od gýču.

Má vyhranený štýl, no je tolerantný a akceptuje názory a vkusovú orientáciu iných.

Pozná, váži si a uvedomuje význam a dôležitosť zachovávanía kultúrno-historických národných tradícií.

Zapája sa do organizácie kultúrneho diania v mieste svojho bydliska či už ako interpret alebo percipient hudby. Získal hudobné kompetencie pre štúdium na vysokých školách pedagogického zamerania.

Absolvent rozšíreného štúdia na I. stupňa štúdia má osvojenú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu získanú podrobným štúdiom hudobného materiálu, hudobno-teoretických poznatkov, histórie hudby a interpretačných zručností. Uvedomele prepája teoretické vedomosti s praktickou inštrumentáciou. Má záujem naďalej zdokonaľovať svoje interpretačné kompetencie a napredovať v umeleckom raste. Ako interpret s nadpriemerným nadaním ovláda na vyššej úrovni technické a interpretačné schopnosti a zručnosti. Uvedomuje si svoj talent a v súlade s ním plánuje ďalšie ciele. Vďaka možnosti verejne sa prezentovať získava pre život schopnosť sústredenia sa a zdravého sebavedomia. Rozoznáva hudobné žánre a formy hudobných skladieb komponovaných pre sláčikové nástroje so zameraním na svoj vlastný nástroj. Aplikuje interpretačné i percepčné skúsenosti z verejných vystúpení, koncertov ako aj poznatky získané zo zvukových záznamov a internetu pri štúdiu hudobného materiálu.

Uplatňuje tvorivé myslenie, hudobnú predstavivosť a fantáziu v rámci prejavu vlastného interpretačného štýlu a hudobných predstáv. Rozlišuje a charakterizuje technické a hudobno-výrazové prostriedky v interpretovaných a počúvaných dielach rôznych štýlových období v pestrých hudobných formách nevynímajúc skladby súčasných autorov. Vie diskutovať o svojom hudobnom vkuse, predstavách a interpretácii.

Dokáže porovnávať, hodnotiť a vyjadrovať názory o interpretácii hudobných skladieb so zameraním na vlastný nástroj. Suverénne prezentuje svoje interpretačné zručnosti na pódiu ako vyspelý a zrelý interpret.

Ovláda pravidlá samostatného efektívneho nácviku hudobného materiálu, spája osvedčené stratégie učenia sa s vlastným tvorivým myslením.

Nadobudol hudobné kompetencie pre pokračovanie v štúdiu na konzervatóriu.

Je pripravený prijímať nové poznatky a zručnosti potrebné pre pokračovanie v harmonickom raste jeho osobnosti ako budúceho profesionálneho umelca.

-